

Murska Straža

Glasiilo obmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravnništvo v Radgoni, Murska ulica števil. 184. — Rokopisi so na vračajo.

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane s poštnino vred do konca leta 1919 8 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2 K 50 vin.

INSERATI: Ena petstolpna petivrsta 40 vinarjev. Pri večkratni objavi primeren popust.

Slovanska blagovestnika.

K prazniku sv. Cirila in Metoda.

Iz daljne Morave je došlo v Solun sporočilo, da med severnimi Slovani ni duhovnikov, ki bi oznanjevali evangelij v domači besedi. Dva solunska brata sta se podala na pot. Začudili so se zgoraj na severu, kako sorodno, milo in toplo so se glasile vzišene besede iz njunih ust.

V poslanstvu Cirila in Metoda se je prvič uveljavilo bratstvo severnih in južnih Slovanov, ki so prebivali takrat v precej razredčeni masi od Vltave tja do zlatega Konstatinovega mesta, pretrgani zlasti v sredini z podonavskimi stepami in visokimi Alpami, ki so zelo zrahljale krvne vezi in slabile itak slabo razviti čut skupnih plemenskih tradicij.

Ciril je umrl še mlad v Rimu, Metodu pa je bilo dano, da osivi v borbi za čast in prostost slovanske besede. Njegove borbe z Nemci in z Rimom so že imele nacijski, politični značaj. Šlo je zato, se li sme božja beseda oznanjevati v domačem jeziku in pisati s slovanskimi, četudi še neuglajenimi črkami. Odločiti se je moralo med vlado domačih in premočjo tujih elementov. Nemci so računali že v tistih časih s smotreno invazijo v lepe in rodovitne slovanske pokrajine, ki bi naj postale nemštvu tisto, kar so bile staremu Rimu sredozemske kolonije.

Ta načrt se je žal posrečil. Metod je dobro poznal staro slabost slovanske rase: neslogo. Slutil je, da ne bomo nikdar zmožni ustvariti velike, čvrste države od Morave do Soluna, ki bi bila jez tem in še drugim strujam. V resnici je hitro razpadlo Samovo kraljestvo in le prehitro se je razdrila lepa Svatoplukova oporoka. Državniške in organizacijske zmožnosti nismo imeli Slovani nikdar. Čim večji je bil pritisk od zunaj,

tembolj smo se drobili in razpadali na znotraj. Ta lastnost je bila našim sovražnikom jako dobrodošla. Metod je prvi spoznal nemškega pajka, ki nas hoče zaprestiti in se je odločno uprl prodiranju nemške inteligence — duhovništva. Bil je zato kruto preganjan, toda iskal je vse do zadnjih dni svojega življenja pravice svojemu ubogemu ljudstvu.

Vpad Madžarov je zabil med severne in južne Slovane črsto zagvozdo, ki je pretrgala in posušila skoraj vse skupne žile. Metodovo poslanstvo je bilo izbrisano. Njegov strah se je izpolnil: slovanske dežele so postajale bolj in bolj domene tujih fevdalcev, ekspanzivna torišča onih smeri, ki so že v tistih časih udarjale ob slovanski vzhod in jug.

Habsburška monarhija je prevzela vlogo naših „prijateljev“ Frankov in je polagoma s svojo politično zvitostjo pritegnila na se vse te drobce nezložnih slovanskih plemen. Začela se je dolga doba naše sužnosti, katero smo s svojim pasivnim političnim obzorjem sprejeli molče, skoraj z veseljem.

Mi Slovenci smo izgubili svoji stari prestol na Gosposvetskem polju, Čehi na Beli gori, Srbi na Kosovem. Na češkem so nastale takrat velike nemške kolonije, nas Slovence pa je ta naval potisnil iz Alp v doline, nas tlačil vedno bolj proti Balkanu, zakaj ležali smo na potu do sinjega Jadrana, na križišču dveh kultur: germanske in romanske. Za varstvo teh kultur smo se morali biti z Madžari, s Tatari, s Turki. Krvaveli smo stoletja, ostanek krvi pa je lokal fevdalni grajščak. Madžari so pretrgali zadnje vezi med severom in jugom ko so potujčili ogrske Slovence od Bratislave do Monoštra.

Predaleč bi nas vodilo, če bi sledili ves ta konflikt med strujami evropskega kulturnega

in gospodarskega življenja in slovansko politično pasivnostjo. Ekspanzivna struja je tekla z vedno močnejšim tokom in prodirala na jug in na vzhod, v dežele deviškega bogatstva.

Koncem 18. stotletja se je vzbudilo slovansko pleme na Balkanu in je začelo stresati tuje okove. Govorilo se je mnogo o slovanski vzajemnosti, ki je bila zgolj idealen fenomen. V resnici je matuška Rusija pomagala pri razdelitvi Poljske in je kazala na zunaj in znotraj vse značilne slabosti naše rase.

Svetovna vojska, ki je nastala iz konflikta med nasprotnimi, a vendar v isto smer uravnanimi svetovnimi strujami, je morala naravno zadeti v prvi vrsti ob balkanski jez in veliko, medtem za spoznanje demokratizirano Rusijo. Srbija je imela krasen cilj: ujediniti južne Slovane. Ta testament solunskih bratov, svetih slovanskih blagovestnikov, je danes izpolnjen. Če se bomo vedeli vzdržati na znotraj, bomo potisnili ekspanzivne struje daleč nazaj. Na severu je zopet obnovljena Vaclavova država — Češka. Tudi Poljska je vstala med Nemčijo in Rusijo, dočim se Rusija presnavlja v sedaj še nedoglednih dimenzijah.

Ampak struje, ki teko od časa naših blagovestnikov z zapada in severa na jug in vzhod, so lahko samo odbite, nikakor pa ne uničene. Slovanstvo mora kljub dozdevnemu političnemu uspehu na povsem nova pota. Otresti se moramo politične pasivnosti in se čim bolj nivelirati na znotraj. Sedaj je čas, da se uresniči želje svetega velehradskega škofa, da Slovani z juga branijo pravice severnih Slovanov in obratno. Blok slovanskih narodov, vseskozi demokratičnih, edin na zunaj, prost in delazmožen na znotraj, je najresnejša potreba, ki nam jo narekuje nov položaj in nova era v svetovni zgodovini.

Strašni dan.

Ruski spisal K. M. Stanjukovič.

(Dalje.)

in se je zaletaval vanj s svo besnostjo, ali pa se je zaril med odprtine palube in stožer ter žalostno cvilil in gnevno trgal tisoče raznih vrvi.

Kakor zbesnela pošast se je vrgel na majhni klipper kot bi ga hotel uničiti s vsemi njegovimi prebivalci. In »Jastreb«, ki mu je postavil nasproti svoje prsi, se je zibal na svojih popuščenih verigah, da se je zdelo, kakor bi se hotel vsak čas odtrgati in se pogrezniti v peneče valove.

Kapetan je potisnil svojo kapo na čelo, da bi je ne odnesel veter, na to pa se je oprl z eno roko ob ograjo poveljniškega mostička. V obraz mu je bril mrzel veter, da ga je zeblo po vsem životu, toda na zunaj se je videlo, da kapetan, ki ni zapustil mostička več kot eno uro, ne čuti vetra, tako silno resen in dozdevno miren je bil. Ampak njegov mir je zahteval mnogo truda, predno je mogel kot pravi mornar obvladati samega sebe. V duši tega samoljubnega, pogumnega moža je vladal mučni nemir

in vse njegovo bitje je stalo v tem nervoznem napetju, ki neredko povzroča, če se pojavlja pogosteje, predčasno ostarelost in kljub mladim letom sive lase. Dobro je razumeval nevaren položaj parobroda in njemu poverjenih ljudi, pa ga je vedno težje grizla vest, ki mu je v očigled strašni odgovornosti živo očitala premočno samozavest, katera je kriva vsega.... Čemu ni poslušal včeraj nasveta starega kormilarja, ki je preskušal že mnogo plavb po morju? Čemu ni že odrinil....! Sedaj pa ima to nesrečo....

„Paro! Kedaj bo gotova para?“ je vzkliknil, tresoč vod brzojava, izpeljanega v strojarno.

Odtam je dobil odgovor, da bo para gotova čez deset minut....

Deset minut v taki burji, grozeči vsak trenutek, da odtrga klipper od sidra, je že cela večnost! S pomočjo stroja in sidra bi se dalo vzdržati in se braniti....

In kapetan, običajno vzdržljiv, ne išoč spora, čeprav je vedel dobro, da para ni mogla biti preje gotova, je zavpil v cev, ki vodi v strojarno, ostro, grobo psyoko, vsled katere je

ubogi strojnik, ki se je itak premagoval z težavo, prebledel kot stena in krčevito stisnil pesti.

Kapetan ni gledal več na morsko daljavo, kjer bi se rad v temu trenutku kopal s svojim dobrim, čvrstnim »Jastrebom«, marveč se je obračal vse pogosteje in vedno bolj nemirno proti obali, tja, kjer se je ob ostre pečine odbijal greben razpenjenih valov. Ta greben, ki je najbolj vznemirjal kapetana, je ležal kljub svoji oddaljenosti naravnost v smeri na morje, proti severozahodnemu vetru. Ob dveh drugih straneh pa so se vzpenjali navpični, strmni bregovi. Le na desni strani se je zožil majhen zaliv, očevidno brez podmorskih skal.

„Je-li rezervno sidro pripravljeno?“ je vprašal kapetan starejšega častnika, ko je ta javil, da je ogledal palube in podpalube in naše! vse v redu.

„Da“.

„Ali ste spustili vse verige?“

„Vse. Napete so kakor strune, Aleksej Petrovič — le Bog nas varuj, da bi počile in bi mi izgubili sidra.“

(Dalje prihodnjic.)

Ujedinjenje zahodne in vzhodne cerkve, ki se že kaže na obzorju, bo dalo le ne nam samim, marveč tudi splošni kulturi povsem novo orijentacijo.

Takrat se bo o še le posestrile slovanske lipe na Wawelu, Kremu, na Kosovem in pred Velehradom, pred katedralo slovanskih blagovestnikov.

Krivda in spoznanje.

Konec svetovne vojne je razbistril mnogo nejasnih pojmov. Tisto, kar je bilo tekom vojske prikrito z belo tančico, leži sedaj razgaljeno v vsej svoji nagoti pred nami. Še tako podlemu človeku se gotovih trenutkih zgnjusi njegova podlost in dušo mu obvlada grenko priznanje in spoznanje.

Tudi oni, ki so vrgli v tok zgodovine iskro svetovne vojne, katera je na rodovitnih tleh človeških strasti in večnega boja za obstanek razvnela več kot štiriletni požar, prihajajo polagoma do priznanja in spoznanja Nemčija, ki je dolga desetletja pripravljala na zunaj in znotraj pogoje za veliko vojsko, katera bi ji omogočila izkoristiti nepripravljenost sovražnikov za lastne interese, je vedno — bodisi na usta Viljema ali Bethmann-Holvega ali Külmana — trobila v svet, da ni zakrivila svetovne vojne, s čimer ji hotela odvzeti pozornost od sebe in igrati vlogo slabo distingviranih tatov, ki so vpili na ulici: Tukaj ni tatov, mi nismo krivi!

Ta vloga je danes odigrana. Nemci so z jokavim protestom podpisali pariški mir in sprejeli vse trde pogoje, katere jim je naložil zmagovalc. V Parizu rajajo veselja, v Berlinu pa jokajo in v onemogli jezi sežigajo nekoč zmagovalne nemške zastave iz leta 1871. Vae victis!

V graški „Tagespost“ (z dne 25. junija t. l.) je objavil dr. Albert vitez Winterstetien zanimiv uvodnik „Krivda in kazen Nemčije“, kjer se prvič javno priznava tisto, česar Nemci niso marali nikdar verjeti, kar pa smo mi zatiranci vedno in povsod naglašali: svetovno vojno so zakrivil v največji meri Nemci. Ta njihova krivda je pač tudi vzrok, da je celi svet sovražil Nemce in da kljub svojim diplomatskim zmožnostim niso mogli najti boljših zaveznikov kot Madžare, Bolgare in Turke.

V citiranem uvodniku se člankar spominja pete obletnice sarajevskega umora; pravi, da je ta spominski dan primeren, da se preišče nemška krivda, zakaj spoznanje nas vodi na pot k boljši usodi. Krivda leži v brezupni politični nezmožnosti nemškega ljudstva, ki je imelo takrat v cesarju, v Bethmann-Holvegu, v Jagowu in Berchtoldtu resnične eksponente lastnega političnega mišljenja. Kroglja Principa je bila signal svetovne vojne. Osrednje sile so se nahajale takrat v najugodnejšem političnem položaju. Simpatije celega sveta so bile na strani Avstro-Ogrske, ki je imela nalogo, da svoj proces s Srbijo reši na način, katerega bi lahko odobravalo tudi vse ostalo človeštvo. Avstrijski ultimati pa je deloval baš nasprotno: zvišal je zopet moralno moč Srbije. In sedaj ta nepričakovani nastop Nemčije! Kako samoumljivo je pravzaprav, da se je drama na ta način razvijala dalje: Rusija je pripomogla k temu, da je napovedala vojno podonavski monarhiji, Nemčija je stopila kot zaveznik na stran Dunaja in se zasigurala proti zapadu, dočim Franciji ni preostajalo nič drugega, kot da spregovori tudi ona veliko besedo vojne napovedi nemškemu cesarstvu. Če je Nemčija res bila brez krivde, pravi člankar dalje, čemu je tekom par dni poslala dve vojni napovedi na vzhod in zahod, ki ste pripravili pogoje za vse to, kar se te dni godi z Nemčijo? To je storila vsled tega, ker je napačno računala z naglim porazom Francije, kateri račun bi pač ne mogel obveljati, ki bi bil generalni štab pravilno poučen o ruski mobilizaciji. Mesto, da bi Nemčija ostala

pri obrambnem boju svojih zahodnih meja, katerega ji je ponujal takratni politični položaj, je storila zločin na Belgiji in vdrla v Francijo, s tem pa je zapravila ves svoj moralni ugled ter postala popolni plen Hohenzollercev, ki niso nikdar prinašali posebne sreče nemškemu narodu. Končno opozarja člankar na blokadni boj, s katerim so Nemci zaigrali docela in oborožili proti sebi celi svet.

Izza „črne srede“, kot imenujejo Nemci zadnjo sredo, bo prihajalo to spoznanje pogosteje in bo vedno bolj močno in jasno. Vse nemške politične metode so polomljene kakor orjaški Zepellin, ki je padel z višave na zemljo in se razbil. Vprašanje je le, ali bo nemški narod v resnici krenil na nova pota, zlasti če trpi na popolni politični nezmožnosti, kakor povdarja graški člankar. Zopet se bodo našli Viljemi, Bismarcki, Bethmann-Hollwegi i. t. d., ki bodo vcepeli nemškemu ljudstvu nov strup in isto se bode zopet poganjalo za političnimi fantomi, ter sprejelo na se nove krivde za težke in bolesterne politične komplikacije, katerih kali so že posejane za dogledno bodočnost.

Nemško brodovje potopljeno.

V času, ko je nemška zbornica v Weimarju sprejela podpis mirovne pogodbe in ko se je vsa Nemčija potapljala v razburjenju in solzah, se je odigral v luki Scapaflow na Angleškem zadnji vojni čin premaganega sovražnika. Nemška vojna mornarica, veselje in ponos vseh Nemcev, je storila samomor. Angleži so takoj po podpisu premirja med Antanto in Nemčijo internirali vse nemško vojno brodovje v britanskem pristanišču. Obenem z tem brodovjem so bile ujete in internirane tudi vojaške posadke, ki so vse do potopitve izvrševale službo na brodovju. Poveljnik brodovja je bil nemški admiral Reuter, kateri je užival toliko osebne svobode, da je še nedavno dobil dopust iz zdravstvenih razlogov. Dne 22. junija t. l., torej tik pred podpisom miru, pa so se nemške posadke odločile, da potope internirano vojno mornarico. Okrog poldneva se je nepričakovano nagnila oklopna križarka in se potopila. Kmalu so ji po vrsti sledile druge in ob pol 5. uri popoldne je izginil zadnji dreadnought pod vodo. Skupno je bilo potopljenih 6 težkih križark, 10 takozvanih eskaderskih križark, 8 lahkih križark, 50 torpednih lovcev in neznano število podmorskih čolnov, končno 9 velikih oklopnjač. Skupna tonaža znaša približno 400.000 ton. V mirnem času je stalo to brodovje okrog dve milijardi kron. Brodovje leži kakih 60 metrov globoko in ni uničeno ali rastreljeno. Angleži ga bodo prav gotovo dvignili in ne bo treba dolgo čakati, pa bodo na potopljenem brodovju zaplapolali angleški praporji. Vsekakor je ta obupni čin nekoč tako ponosne nemške vojne mornarice zelo značilen. Kdo izmed nas je pozabil na tiste polpretekle dni, ko so nemški podmorski čolni brezobzirno potapljali trgovsko in vojno brodovje sovražnih kakor tudi nevtralnih držav? Ti čolni leže sedaj pod vodo, kakor bi se sramovali svojih zločinov. Nemška vojna mornarica je končala kot človek, ki je v časti in slavi zapravil vse, kar je človeškega v njem in si končno pognal kroglo v glavo. Le stoletje bi utegnilo popraviti in nadomestiti stoletni trud Nemčije, ki je sedaj tekom štirih ur izginil pod morskimi valovi.

Posadke potopljenega brodovja so se rešile v čolnih, oziroma so priplavale na suho. Angleške oblasti so častnike in moštvo takoj zaprle v ječo in odredile strogo preiskavo. Vest v potopitvi brodovja je vzbudila povsod veliko razburjenja in je precej ohladila tudi pariško zmagovalje. Antantino časopisje zahteva, da se morajo posadke obsoditi na smrt, kar pa se bržkone ne bo zgodilo, ker je Antanta s potopitvijo brodovja rešena precejšnje skrbi in grozečega spora med zavezniki, ki so si vsi prisvajali enako pravico do nemškega brodovja.

Politični pregled.

Nemčija je v soboto dne 28. junija t. l. svečano podpisala mirovno pogodbo. Podpisali so mirovni pooblaščenca Müller, Bell in Lehnert. S tem je sprejela vse trde pogoje, katere so ji narekovali zmagovalci. Značilno je, da se je podpis izvršil na obletnico tistega dne, ko se je pred petmi leti zgodil atentat na avstrijskega prestolonaslednika, prvi signal svetovne vojske z njenim velikanskim preobratom in nedoglednimi posledicami. Razumljivo je, da vlada v Nemčiji jako mučno razpoloženje. Mestoma so se zopet pojavili nemiri in poboji; komaj potlačeno boljševiško gibanje sili ponovno na dan. Najjasnejši izraz tega razpoloženja pa je potopitev vojnega brodovja, o čemur poročamo na drugem mestu.

Za nas je velevažno vprašanje koroških meja, o katerem je po poročilu „Slovenca“ že padla odločitev. Potrjujejo se vesti, objavljene že v zadnji številki, da se takozvana celovška kotlina razdeli v dve zoni: zono B (severno od Vrbskega jezera, Gline, Krke) zasedejo nemške, zono A (južno od označene črte) pa jugoslovanske čete. V obeh zonah se izvrši plebiscit in sicer v zoni A tri mesece po obveljavi pogodbe, v zoni B tri tedne pozneje. V Možiški dolini pa se sploh ne bo glasovalo, ampak se definitivno priklopi takoj k državi SHS. S tem bi bilo rešeno vprašanje „pridrška“ glede koroških meja, ki se je odprlo v avstrijski mirovni n. t. i.

Na Ogrskem je izbruhnila zadnje dni večje protirevolucionarna vstaja, ki je imela namen, zvrči vlado Bele Kuhna in očistiti Ogrsko od boljševikov. Protirevolucija je izbruhnila zadnji torek v Budapešti in je zahtevala stotine smrtnih žrtev. Tisoči so bili aretirani in mnogi že obsojeni pred revolucionarnim tribunalom, ki deluje hitro in obsodbe takoj izvršuje. Poročila, da bi se posrečilo zvrči Bela Kuhna, niso resnična. Verjetno je, da stoji Ogrska pred večerom državljanske vojne, ker so se tudi protirevolucionarni elementi zelo ojačili in si pridobili celo Kuhnove pristaše, site boljševiškega terorja.

Na Slovaškem so se boji med Čehoslovaki in Madžari ustavili na ukaz antante. Dne 28. junija t. l. so se vršila neposredna pogajanja med Čehi in Madžari, v katerih še ni natančnejših poročil. Gotovo bo ostalo glede ureditve meja vsaj pri stari demarkacijski črti.

V Jugoslaviji nobenih posebnih dogodkov. Težki finančni pogoji, s katerimi nas hoče obremeniti antanta, so vzbudili mnogo ogorčenja in je nekoliko ministrov odpotovalo takoj v Pariz.

Tedenske novice.

Zelo važno za častnike i. t. d., posebno rezervne. Od komande dravske divizijske oblasti smo dobili sledeče poročilo: „Vsi častniki i. t. d., ki so vložili prošnjo za sprejem v skupno vojsko kraljestva SHS, naj v smislu naknadno došlega povelja vojnega ministrstva nemudoma vpošljejo podatke pristojnosti (domovinske pravice, zavičajnost), navesti treba: mesto (kraj), okraj in dežela. Ti podatki morajo biti analogno že poslanim prošnjam potrjeni od dveh prič, katerih podpisi morajo biti overovljeni ali dokumentarčno (potom občine i. t. d. domovnica ali prepis iste ali potrdilo) dokazani.“

Opozarja se, da prošnje onih prosilcev, ki teh podatkov ne vpošljejo, ne bodo upoštene. Ker je zadeva zelo nujna in v interesu vsakega posameznika, naj se podatki vpošljejo do 8. julija t. l. Adjutanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani (kazina).“

Zvišanje poštnih pristojbin. Od 1. julija naprej so se zvišale poštno pristojbine in sicer iznaša pristojbina za navadna pisma 30 vinarjev in za dopisnice 15 vinarjev. Natančnejša pojasnila se dobe pri poštnih uradih.

Tečaj za srbohrvaščino so bodo otvorili v doglednem času v Ragoni. Kdor se hoče udeležiti, naj se osebno prijavi pri uredniku našega lista.

Pisarna „Narodne obrane“ že redno posluje in se nahaja v uredništvu „Murske Straže“. Pozivamo vse rodoljube, da pridno pristopajo in redno plačujejo članarino. V poseben seznanek

Pianino

želi v najem gospod iz Gornje Radgone od stranke, ki biva v Radgoni ali v Gornji Radgoni. Ponudbe pod »Pianino« na upravnništvo »Murske Straže«.

Kolje za gorice

je v veliki množini po nizki ceni na prodaj. Kupci se naj oglasijo v gostilni Karbaš (k Angelju) v Gornji Radgoni.

Krma in Mastin

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitev Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoč gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitev Mastina za 15 kron, poštnine prosto na: **Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko**, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta. 20—6

Miši - Podgane stenice — ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja te moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 5.—, za podgane in miši K 5.—, za ščurke K 6.—, posebno močna tinktura za stenice K 6.—, uničevalec moljev, prašek za uši v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutnini K 3.—, prašek proti mrčesom K 5.—, mazilo proti ušem pri ljudeh K 3.—, mazilo za uši pri živini K 3.—, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) K 3.—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 46, Petrinjska ulica 3.

Trgovci mešane

stroke, drogist, kramarji itd. sijajno zaslužijo s prodajo Mastin-a pri kmetovalcih. — Za pojasnila treba pisati dopisnico na naslov: **lekarnar Trnkoczy, Ljubljana (Kranjsko)** na sledeči način: »Pošljite mi tiskovine, cene, navodila za porabo Mastin-a brezplačno. 20—6

Garje,

srebečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srebečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 5 K. Po pošti 6 K, poštnine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 30—6

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

obrestuje hranilne vloge na knjižice in vloge v tekočem računu brez odpovedi

po 3%,

vloge proti trimesečni odpovedi

po 3 1/4%.

Posojila daje proti zavarovanju na posestva ter na osebni kredit. Eskomptira trgovske menice ter otvarja kredite trgovcem in obrtnikom v tekočem računu. Stanje vlog K 15.000.000.—, lastno premoženje nad K 600.000.—. Račun poštnega čekovnega urada v Ljubljani 10.502. Telefon 108.

Podpisani vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem odprl kot mizarski mojster delavnico

v Okoslavcih št. 53 - Sv. Jurij ob Ščavnici

ter bodem izvrševal na malo in veliko vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor **oprave spalnih, jedilnih ter drugih sob, vsa fina in prostejša dela, tudi dela za stavbe, cerkve itd. v popolno zadovoljnost vsakogar in po najnižjih cenah.**

Karel Hojs
mizarski mojster.

REX

priznana najboljše aparate in steklenice za vkuhanje sadja in sočivja itd. ima v zalogi

Ivan Kovačič

trgovina s steklom v RADGONI

Sveže žemlje

se dobe vsak dan od 12. ure do 3. ure pop. in sicer po **30 vinarjev** komad pri

Francu Schönwetter

parna pekarna v RADGONI, Murska ulica.

Glavni trg št. 130

Na novo ustanovljena manufakturna trgovina

Janko Gizej

priporoča manufakturno blago po najnižjih cenah

Kontorist ali kontoristinja

zmožna vseh v knjigovodstvo spadajočih del in strojepisja. Ponudbe takoj pri **Franju Korošču**, veletrgovina v Gornji Radgoni. Osebni dogovor všeč.

Posojilnica v Gornji Radgoni

obrestuje od 1. julija 1919 naprej

hranilne vloge

po 3%.

Rentni davek plačuje Posojilnica sama. — Posojila na vknjižbo, na osebni kredit, na zas in v tekočem računu pod najugodnejšimi po Stanje hranilnih vlog nad 5 milijonov Račun kr. čekovnega urada v Ljubljani št. 10.593

Franc Nemeč

podobar in pozlatar

pri sv. Duhu

pošta sv. Jurij ob Ščavnici

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo izgotovljenih kipov Kristusa, žalostne matere božje in raznih drugih svetnikov v vseh velikostih. Prevzame izdelovanje cestnih križev in prenavljanje vsakovrstnih podob in kipov. Naročila se izvršujejo točno in po nizkih cenah.

POSJOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

urada v Ljubljani št. 10.593. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

Posojila

daje pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vknjižbo po 4%, na poroštvo po 4 1/2%. Izposujuje tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema Posojilnica na sebe in dolžnik plačuje svoj dolg pri Posojilnici naprej. Stroški za to ne presegajo nikdar 10 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris plačanih posojil dela Posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, uraduje se naslednji dan. Ob uradnih dnevih se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica posreduje tudi izplačevanje obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka. Sicer pa lahko opravijo stranke vsak dan vse uradne posle in so veljavni, ako njih podpišeta dva v to upravičena funkcionarja.

Pojasnila

se dajajo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Uradni prostori so v lastni hiši, Gornji Gris št. 8.